

LIDSTVO NA POKRAJI ZÁNÍKU NEBO SPASENÍ?

Karel Funk

Janovo Zjevení, Apokalypsa, líčí v jedné části hrůzy a zánik lidstva. Líčíme si je i sami tu hrozbou jaderných katastrof až zničení lidstva, tu živelními pohromami, někteří věští každých několik let zánik Země, naposledy měla zaniknout k 21. prosinci 2012, ale jistě se najdou další horliví alarmisté, kteří nás ubezpečí, že zanikneme zas k jinému datu. Totéž tvrdí některé krkolomné výklady Nostredamových proroctví, ale i leckterá soudobá proroctví, ať už jde o vědomé podvrhy, nebo o bezděčné projekce retardované psychiky autora. Tyto obavy ze zániku lidstva, odvolávající se přímo nebo nepřímo na Apokalypsu, ať z jakéhokoliv zdroje, zdánlivě interpretují části apokalyptického proroctví, avšak jsou vytrženy z celkové souvislosti. Proto jsou zdrojem nevíry, strachu, totální skepse, rezignace a malátnosti duše, a jako takové už působí pustošivě a tragicky na nitra těch, kdo se s nimi ztotožní. Ničí a podlamují tvůrčí síly, které byly člověku dány. Jak v osobním, tak ve společenském životě je pro mnohé snazší nic nedělat a bát se. I k naději je nutná odvaha.

Apokalypsa značí zjevení toho, co bylo zevně neviditelné, proměnu vnitřního ve viditelné. Ke konci líčí Janovo Zjevení tajemství výstavby nové Země. Tato naděje naplňovala spíše první křesťany, my už se k ní povětšinou nedokážeme přimknout. A přece máme jak bohatá tajemství svatohrálského hradu Montsalvač, tak ruského Neviditelného města Kitěže, ale i hmotnou „repliku“ Nového Jeruzaléma ve světově ojedinělém spirituálním projektu Nového Města pražského od zasvěcení na trůnu panovnickém – Karla IV. Jak Montsalvač, tak Kitěž vycházejí z pravzoru slunečního města míru - Nového Jeruzaléma, který sestupuje z nebeských úrovní. Sestupuje? - Nesestoupí bez člověka, který tuto novou Zemi bude vytvářet. K tomu je lidstvo povoláno, i kdyby se tohoto úkolu chopil jen jeho nepatrný zlomek.

A čím má člověk plnit a naplnit onen úkol, vědomí, že byl „stvořen k obrazu Božímu“? Zasvěcenci poukazují na význam drahokamů. Co značí drahokamy? I ty, které byly uloženy do nesčetných svatyní či do prostorů Karlštejna? Drahokamy jsou proměněnými ctnostmi duše, ve které se zračí dvanáctero nebeských světů, oblastí. To budou ony základy nového Města. Vede k nim pouze úzká stezička: celá náplň našeho prožívání, víra, naděje, láska, touha, úcta, pravdivost, odvaha... Drahokamy jako nejušlechtlejší substance zemského stvoření odpovídají nejvyšším ctnostem a nejhlubším vlohám lidských niter.

Prorockým zjevením nebeského Jeruzaléma je esoterní proud křesťanství – svatohrálská pověst. V ní vystavěl Titurel se svou družinou rytířů hrad Svatého Grálu, Montsalvač, skvějící se nejvzácnějšími kameny. Do nekonečných dálek z něho září mocným světlem vznešený chrám se svými oltáři. Podle pověsti nemůže cestu k tomuto hradu najít nikdo, jehož duše se neskví dvanácti drahokamy křesťanských ctností. Takový pak pozná podstatu drahokamů, splyne s ní. Podle výkladu antroposofa Josefa Adamce i perla, skrze niž je jedině možné do onoho posvěceného města vstoupit, nese obdivuhodnou symboliku: jak známo, perla vzniká v lastuře poté, co byl živočich zraněn vniknutím zrnkem písku. To mu působí

bolest. A právě z bolesti vylučuje onen živočich převzácnou šťávu, vytvářející kolem zraňujícího ostrého zrnka písku perlu. Čím větší bolest, tím větší a krásnější perla. To je jediná možná odpověď duše, spějící ke Kristu, na způsobenou bolest či hrozící utrpení. Na každou bolest se musí učit vynaložit tvůrčí odpověď, nikoli skepsi, zoufalství či zehraní. Člověk, spojující se s Kristem, prolíná veškeré myšlení, emoce i činy nadějí. Setkává-li se v zevním dění i ve svém životě s uvadáním či zánikem, vycití v nich s tvůrčí odvahou a štěstím zárodek budoucího života, podobně jako je tomu v přírodě.

Na zkoušky bolesti a utrpení – vytváření nové substance ušlechtilé lidskosti a porozumění bolesti bližních. Na zhroucení a zoufalství – víru v jas světové moudrosti, do které jsme takto pobízeni se včleňovat a stávat se harmonizující složkou svého okolí. Utrpení a bolest vedou k hlubšímu uvědomění si svého pravého Já a k vyšším stupňům moudrosti, stimulované láskou. Vítězství nad bolestí vede ke kráse. Bolest a utrpení jsou branami do svobody Božího města, vytvořenými ze vzácné perly. Náš život je perlorodkou, neustále trýzněnou zrnky písku a vytvářející pevné svítící perly. Ty jakožto výsledky pozemského života včleňuje Kristus do sil vesmíru. Jedině přes lásku ke světu, ať je jakkoli hrozný, můžeme být včleňováni do kosmu a stávat se vědomými světoobčany v Kristu. Proto se nelze bezuzdně ponořovat do hmoty světa, ani z ní bázlivě či pohodlně unikát, ale produchovňovat ji tím, co v nás bolestí zraje: zjasnění, zčistění, zpevnění, proměna. Každý ve svých poměrech, bez fanatismu a sebezalíbení, může prosvětlovat svět povzbuzením, radostností, odpovědností, zažehováním pravdy zemské i duchovní.

Zde jsme u zlomu Apokalypsy: z líčení hrůz vede vzestupná linie k budoucímu chrámu lidstva. Z beznaděje a opuštěnosti Adventu ke zrození Spasitele v nitru. Zde je kosmický světodějný význam Vánoc jakožto Půlnoci roku i lidstva. Existují-li Vánoce, existuje i cesta ke Světlu - sice zprvu a ještě snad dlouho provázená tápáním a strastmi, ale naplňující spásnou svobodou a pravdou sebe i okolí. Právě každoroční Kristovo porození v jesličkách nitra dává duši vědomí, že člověk není opuštěn, odsouzen či ztracen navěky, ale že se může a má včleňovat skrze Krista a božskou Matku do plánu a předurčení lidstva v Lůně kosmu, stvořeného, udržovaného a ochraňovaného Bohem Otcem.